

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРІШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вирішення земельних спорів
Викладач (-і)	Яремак Зоряна Василівна, доц., к.ю.н., завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
Е-mail викладача	zoryana.yeramak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Вирішення земельних спорів» є законодавство про вирішення земельних спорів, поняття та юридична природа земельних спорів, їх об'єктно-суб'єктний склад, види, особливості судового та позасудового порядку розгляду та вирішення земельних спорів.</p> <p>Однією з важливих гарантій прав на землю в Україні є можливість їх судового захисту. Поряд із цим законодавством передбачений і позасудовий порядок вирішення земельних спорів. Сучасне земельне законодавство визначає загальні засади розгляду та вирішення земельних спорів центральним органом державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Порядок та особливості судового розгляду земельних спорів визначаються нормативно-правовими актами процесуальних галузей законодавства. У зв'язку з цим інститут вирішення земельних спорів є міжгалузевим правовим інститутом, основу якого складають норми земельного права України.</p> <p>Загальні засади правового регулювання вирішення земельних спорів вивчалися студентами у процесі вивчення навчальної дисципліни «Земельне право України». Водночас у межах курсу «Вирішення земельних спорів» студенти зможуть детально ознайомитися з особливостями земельних спорів як специфічного виду земельних правовідносин та особливостями процедури розгляду та вирішення земельних спорів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Вирішення земельних спорів» є формування теоретичних знань про порядок вирішення земельних спорів, а також оволодіння навиками застосування нормативно-правових актів земельного та інших галузей законодавства.</p> <p><u>Основними завданнями</u> вивчення дисципліни «Вирішення земельних спорів» є знання основних нормативно-правових актів земельного законодавства та застосування навичок та знань, набутих при вивченні теоретичного матеріалу, до конкретних життєвих ситуацій.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u> - здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності;</p>	

- навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів;
- знання та розуміння наукової правничої термінології;
- здатність скеровувати зусилля, поєднувати результати різних досліджень та аналізу.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати в професійній діяльності положення європейського та національного законодавства, що регулює земельно-правові відносини;
- компетентність у загальнотеоретичних проблемах земельного права, питаннях нормотворення та правозастосування у земельно-правових відносинах;
- здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти екологічного, земельного, адміністративного, процесуального законодавства у земельно-правових та земельно-процесуальних відносинах;
- здатність кваліфікованого системного тлумачення відповідних актів;
- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації для врегулювання земельно-правового спору;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні рішення для врегулювання земельно-правових конфліктів.

Програмні результати навчання:

Здатність продемонструвати знання та розуміння:

- підходів, методів, прийомів та принципів дослідження земельних спорів;
- поняття та юридичну природу земельних спорів, особливості їх виникнення;
- структуру земельних спорів та специфіку об'єктно-суб'єктного складу;
- процедурних та процесуальних особливостей вирішення земельно-правових спорів;
- юридичних засобів захисту і забезпечення прав та інтересів суб'єктів при вирішенні земельно-правових конфліктів;
- співвідношення традиційних та нетрадиційних форм вирішення земельних спорів.

Вміння:

- складати процесуальні документи щодо захисту земельних прав та інтересів;
- правильно кваліфікувати земельно-правовий спір;
- тлумачити і порівнювати норми різних галузей матеріального права з метою визначення найбільш оптимального шляху вирішення земельно-правового спору;
- правильно обирати порядок та спосіб врегулювання, розмежовуючи судові юрисдикції та обираючи ефективний спосіб захисту прав та інтересів;
- вирішувати земельні спори шляхом застосування примирних процедур (медіація, переговори і т.д.).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовний модуль 1. Поняття та особливості земельних спорів			
Тема 1. Законодавче регулювання вирішення земельних спорів	2	2	8
Тема 2. Поняття та юридична природа земельних спорів	2	2	6
Тема 3. Структура земельних спорів	1	2	6
Тема 4. Види земельних спорів	1	2	4
Змістовний модуль 2. Порядок вирішення земельних спорів			
Тема 5. Вирішення земельних спорів як гарантія земельних прав	2	2	6
Тема 6. Позасудове вирішення земельних спорів	2	2	6
Тема 7. Судовий порядок вирішення земельних спорів	1	2	8
Тема 8. Підвідомчість земельних спорів судам	1	2	8
Тема 9. Судова практика розгляду земельних спорів	-	2	8
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/03/Положення-про-критерії-оцінювання-студентів-ННЮІ.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної письмової модульної контрольної роботи</u> . Робота виконується на 8 семінарському занятті. На контрольну виноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 10 балів, питання порівняльного характеру (10 балів), 2 тестові запитання (по 5 балів) та задача (10 балів). Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/</u>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному		

	інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<u>Підсумковий контроль</u> – залік у письмовій формі. На залік виносяться 5 описових завдань, які оцінюються по 20 балів. Максимальний бал за залік становить 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Земельне право: підручник За ред. М. В. Шульги. Х.: Право, 2014.
2. Земельне право України: підручник. За ред. О. О. Погрібного, І. І. Каракаша. К.: Істина, 2003.
3. Земельне право України: підручник. За ред. М. В. Шульги. К.: Юрінком Інтер, 2004.
4. Возняк Р. П., Ступень М. Г., Падляк І. М. Земельно-правовий процес: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2007.
5. Семчик В. І., Кулинич П. Ф., Шульга М. В. Земельне право України: підручник: Академічний курс.
6. Мірошниченко А. М. Земельне право України: підручник. 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта; ЦУЛ, 2011.
7. Земля: договори, суд, законодавство: науково-практичний посібник. За ред. С. Я. Фурси. К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2008.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Багай Н.О. Вирішення земельних спорів: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять (для студентів магістратури денної форми навчання). Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2018. 25 с.

2. Багай Н.О. Вирішення земельних спорів: методичні вказівки для самостійної роботи (для студентів магістратури денної форми навчання) [текст]. Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2018. 21 с.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/>

_____ доц. З. В. Яремак